

JAWAPAN

Kertas Model PT3

SKOR

100

Bahagian A

1. D	2. B	3. B	4. B	5. B
6. A	7. A	8. C	9. C	10. C
11. D	12. D	13. B	14. A	15. D
16. B	17. C	18. A	19. A	20. D

Bahagian B

1. (a) (i) Kerajaan Xia (2,205 – 1,766 SM)
(ii) Kerajaan Shang (1,766 – 1,050 SM)
- (b) Tumpuan utama ialah pertanian sekoi dan tanaman padi. Tanaman utama ialah gandum dan barli. Terus dibina bagi mengairi kawasan pertanian. Menggunakan teknologi pertanian seperti teknologi pembajakan dan penggunaan cangkul serta sabit. Petani menggunakan batas untuk tujuan penanaman. Menterak haiwan seperti lembu, kambing, ayam, dan babi.
- (c) • Memahami kemampuan manusia meningkatkan kemajuan dalam kehidupan.
• Memahami proses pembentukan bandar.
• Sentiasa bersifat tabah dan berdaya tahan dalam menghadapi cabaran.
• Mendidik kita supaya berbangga dengan tradisi serta budaya kita.
• Membentuk sikap patriotisme dan bangga sebagai rakyat Malaysia.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
2. (a) • Sumber bekalan air untuk memasak, minum, mandi, serta membasuh pakaian.
• Sistem pengangkutan utama untuk membawa penumpang dan barang.
• Menjadi kawasan petempatan yang dikenali sebagai kampung air.
• Sumber rezeki kepada penduduk di kawasan sekitar sungai.
• Masyarakat menjalankan kegiatan perdagangan dan jual beli di sungai.
• Tempat kegiatan rekreasi seperti pesta regata dan acara perahu berhias.
(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)
- (b) Kaum Iban, Bidayuh dan Orang Ulu menyambut Pesta Menuai atau Gawai Dayak. Kaum Bisaya dan Kadayan menyambut Pesta Babulang. Kaum Melanau menyambut Pesta Kaul. Kaum Kadazandusun dan Murut menyambut Pesta Kaamatan. Kaum Bajau/Sama menyambut Pesta Regata Lepa.
- (c) • Mengadakan aktiviti gotong-royong.
• Mengadakan sambutan atau rumah terbuka semasa hari perayaan.
• Mengadakan aktiviti sukan dan permainan.
• Menjalankan kempen cintakan negara.

- Penerapan nilai-nilai budaya dan warisan dalam aktiviti sehari-hari.
• Menganjurkan program kenegaraan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
3. (a) • Pentadbiran diketuai oleh Gabenor.
• Residen Konsular dilantik membantu Gabenor dalam urusan pentadbiran.
• Pulau Pinang menjadi pusat pentadbiran Negeri-negeri Selat yang pertama.
• Pada tahun 1832, pusat pentadbiran Negeri-negeri Selat berpindah ke Singapura kerana lokasinya yang lebih strategik.
- (b) • Tiada wakil Negeri-negeri Selat dalam Majlis Perundangan di India.
• Pejabat India gagal mengawal masalah rompakan terhadap kapal dagang dan pertelingkahan kumpulan Cina di Negeri-negeri Selat.
• Pejabat India mahu menjadikan mata wang rupee India sebagai mata wang rasmi Negeri-negeri Selat.
• Cadangan Pejabat India mengenakan cukai pelabuhan di Negeri-negeri Selat bakal menjelaskan taraf pelabuhan bebas.
• Pejabat India menjadikan Negeri-negeri Selat tempat buangan banduan.
- (c) • Kita perlu membuat perancangan yang strategik bagi menjamin kejayaan dalam sesuatu tindakan.
• Kita hendaklah mempertahankan negara daripada ancaman atau serangan musuh.
• Kita perlu sentiasa cakna dengan perancangan kuasa asing.
• Kita hendaklah sentiasa bermuafakat dan bekerjasama untuk menghadapi musuh negara.
• Kita hendaklah bijak dalam menyusun strategi untuk mencapai cita-cita masa depan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
4. (a) • Memerlukan modal yang besar seperti industri perlombongan dan perladangan untuk tujuan eksport.
• Memerlukan tanah yang luas untuk keperluan tanaman ladang secara besar-besaran. Menggunakan teknologi moden seperti penanaman secara ladang dan perlombongan secara besar-besaran.
• Menggunakan tenaga kerja yang ramai, khususnya dalam sektor perlombongan dan perladangan.
• Menghasilkan barang dalam skala yang besar untuk diesport ke pasaran antarabangsa.
- (b) • Berlaku perkembangan bandar yang pesat.
• Masyarakat berbilang kaum terbentuk.
• Berlaku pelbagai perkembangan dalam bidang pendidikan.
• Perkhidmatan kesihatan mula mendapat perhatian.
• Penjara dibina untuk memelihara keamanan.
(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)
- (c) • Mengamalkan sikap keterbukaan dan bersedia menerima perubahan.

- Sentiasa memperbaharui dan meningkatkan ilmu pengetahuan.
- Bijak mengatur tindakan dan strategi.
- Menerima perbezaan pendapat.
- Bersikap positif / Menerima perubahan.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)

Bahagian C

5. (a) • Menilik nasib untuk meramalkan masa depan.
- Mempercayai ahli sihir dan kuasa azimat.
  - Memandang rendah kepada kaum wanita dan memberi penghormatan yang lebih kepada anak lelaki.
  - Mengamalkan perlakuan maksiat seperti berjudi, berzina dan meminum arak.
  - Bersifat angkuh serta memandang hina ke atas golongan hamba.
  - Memuliakan tetamu serta menghormati tuan rumah.
  - Menepati janji.
  - Menjaga kehormatan diri.
  - Sanggup mengorbankan kepentingan diri demi tetamu.
  - Suka bersyair, bersajak dan berpidato.
  - Gemar membaca karya yang dianggap bermutu dalam temasya tahunan.
- [Mak. 6m]

- (b) • Menerima wahyu pertama di Gua Hira'. Surah al-Alaq (ayat 1 hingga 5) bermula dengan perkataan Iqra' (bacalah).
- Wahyu kedua mengisyiharkan Nabi Muhammad SAW sebagai pesuruh Allah SWT untuk menyampaikan ajaran Islam kepada seluruh manusia.
  - Menjalankan dakwah dalam dua peringkat. Dakwah secara rahsia kepada saudara mara dan sahabat. Dakwah secara terang-terangan kepada keluarganya dengan mengadakan pertemuan di Bukit Safa.
  - Baginda menghadapi tantangan daripada bapa saudara, Abu Lahab. Nabi Muhammad SAW juga menghadapi tantangan daripada masyarakat Arab Quraisy.
  - Baginda berhijrah ke Madinah. Baginda diterima dan diangkat sebagai pemimpin.
  - Berjaya merangka Piagam Madinah. Membentuk sebuah negara Islam di Madinah.
- [Mak. 8m]

- (c) • Menghayati ketabahan Nabi Muhammad SAW menghadapi rintangan.
- Mengatur strategi untuk menjalankan dakwah secara sulit dan terbuka.
  - Berusaha melaksanakan tanggungjawab.
  - Memupuk sikap bertanggungjawab dalam usaha membawa pembaharuan.
  - Menjadikan kita warganegara yang lebih baik.
  - Menanamkan semangat jihad.
  - Sentiasa bersyukur.
  - Melaksanakan tanggungjawab dengan jujur.
- [Mak. 6m]

6. (a) • Terletak di laluan perdagangan utama antara Timur dan Barat.
- Dapat mengawal laluan kapal dagang di Selat Melaka.
  - Bentuk muka bumi yang berbukit-bukau.
  - Sesuai dijadikan benteng pertahanan dan ia menjadi panduan kapal dagang.

- Terdapat pokok bakau dan api-api di pesisir pantai.
- Menjadi benteng pertahanan serta pelindung semula jadi yang sukar ditembusi oleh musuh.
- Terlindung daripada tiupan angin monsun.
- Membolehkan kapal dagang datang dan berlabuh dengan selamat.

[Mak. 6m]

- (b) • Keturunan Raja Palembang memberikan taraf kedudukan yang tinggi kepada sultan Melaka dalam kalangan kerajaan lain di Alam Melayu.
- Raja menjadi simbol perpaduan dan kemakmuran.
  - Raja mengetuai angkatan tentera, hubungan diplomatik dan agama Islam.
  - Raja menyelaraskan kegiatan ekonomi serta menegakkan keadilan.
  - Kepemimpinan raja Melaka dikaitkan dengan konsep daulat dan derhaka.
  - Rakyat tidak boleh menderhaka kepada raja.
  - Raja mempunyai kedudukan yang tinggi dan istimewa.
  - Institusi kerajaan seperti adat istiadat istana dan alat kebesaran diraja mengukuhkan lagi kedudukan raja dalam pemerintahan kerajaan.
  - Raja yang memerintah memiliki ciri kepemimpinan seperti adil, berwibawa dan mengambil berat terhadap kebajikan rakyat.
  - Raja memerintah berdasarkan bidang kuasa yang ditetapkan mengikut Hukum Kanun Melaka.
- [Mak. 6m]

- (c) • Warisan negara dan bangsa.
- Menghargai sistem pemerintahan beraja pada hari ini.
  - Memupuk sikap taat setia dan patuh kepada raja.
  - Memahami kesinambungan dalam sistem pemerintahan negara.
  - Mewujudkan semangat perpaduan yang erat.
  - Menguatkan jati diri.
  - Menanamkan semangat patriotisme.
  - Menjadikan kita lebih bersungguh-sungguh untuk mempertahankan kedaulatan negara.
- (Mana-mana jawapan yang munasabah)
[Mak. 8m]

7. (a) (i) • Pada tahun 1853, Rentap berjaya membunuh Alan Lee, iaitu pegawai James Brooke.
- Pada tahun 1854, beliau berundur ke Bukit Sadok berikutan serangan James Brooke ke atas kubunya di Sungai Lang.
  - Rentap berjaya mengundurkan pasukan Charles Brooke dalam serangan Charles Brooke ke atas Bukit Sadok pada tahun 1857.
  - Pada tahun 1858 dan 1861, Charles Brooke menggempur kubu Rentap di Bukit Sadok.
  - Rentap berundur ke Entabai dan meninggal dunia beberapa tahun selepas itu.
- [Mak. 3m]

- (ii) • Membina kubu di Ranau.
- Pada Julai 1897, Mat Salleh menyerang pusat pentadbiran British di Pulau Gaya.
  - November 1897, beliau menyerang Ambong.
  - Pada tahun 1898, Mat Salleh dibenarkan mentadbir daerah Tambunan setelah Cowie mengadakan rundingan dengan beliau di Menggatal.
  - SBUB memungkiri janji dan mengambil alih pentadbiran Tambunan pada tahun 1899.

• Tentera SBUB menyerang kubu Mat Salleh di Teboh, Tambunan. • Mat Salleh terkorban dalam pertempuran di Tambunan pada tahun 1900. [Mak. 3m]	• Diberi kepercayaan menyelesaikan pertikaian di negeri-negeri Melayu. • Menubuhkan Lembaga Penasihat Johor di London. • Melantik ahli yang terdiri daripada kalangan pegawai British yang berpengaruh untuk menasihati baginda dalam hal pentadbiran. [Mak. 6m]
(b) • Penentangan mereka bersifat setempat. • Perjuangan tidak meluas ke seluruh negeri. • Sokongan tidak menyeluruh. • Perjuangan tidak mendapat sokongan daripada pihak istana. • British menggunakan pengaruh istana untuk memadamkan kebangkitan masyarakat tempatan. • Senjata kuasa Barat lebih canggih berbanding dengan senjata yang digunakan oleh masyarakat tempatan. • British menggunakan pelbagai strategi untuk mengatasi kebangkitan masyarakat tempatan. • British berpakat dengan Belanda untuk memadamkan kebangkitan masyarakat tempatan. [Mak. 6m]	(b) • Sultan Zainal Abidin III menggubal Undang-undang Tubuh bertulis. • Antara kandungan ialah Kerajaan Terengganu merupakan kerajaan Melayu Islam. • Islam merupakan asas perundangan negeri. • Sultan Terengganu tidak boleh menyerahkan negeri Terengganu kepada mana-mana kuasa asing. • Sultan Terengganu yang menyerahkan Terengganu kepada kuasa asing hendaklah turun dari takhta. • Menteri Besar mestilah beragama Islam dan merupakan rakyat Terengganu. • Ahli Mesyuarat Negeri boleh terdiri daripada orang bukan beragama Islam tetapi mestilah rakyat Terengganu. • Memantapkan pemerintahan dan pentadbiran di samping memelihara kedaulatan negeri. • Penggubalannya berhubung rapat dengan usaha mengukuhkan perpaduan dalam kalangan raja, pembesar dan rakyat jelata. • Menjadi banteng untuk menghalang campur tangan British terhadap pemerintahan Terengganu. [Mak. 6m]
(c) • Membina jati diri. • Meningkatkan semangat patriotisme. • Menghargai jasa pemimpin atau tokoh. • Membentuk semangat berjuang yang tinggi. • Berani kerana benar. • Mempertahankan institusi raja. • Sanggup tampil di barisan hadapan untuk mempertahankan kedaulatan negara. • Memperoleh pengajaran dan iktibar. <i>(Mana-mana jawapan yang munasabah)</i> [Mak. 8m]	(c) • Berjaya mempertahankan kesinambungan warisan bangsa. • Menjamin kesejahteraan hidup rakyat. • Membuktikan kepentingan permuafakatan. • Berani menghadapi kebenaran. • Pemerintah mengutamakan kesejahteraan rakyat. • Menunjukkan kepimpinan terbaik. • Raja mendapat sokongan rakyat. • Berjaya melambatkan proses campur tangan British. <i>(Mana-mana jawapan yang munasabah)</i> [Mak. 8m]
8. (a)
- Diplomasi oleh Sultan Abu Bakar Johor.
  - Mengadakan hubungan baik dengan kerajaan Negeri-negeri Selat.
  - British mengekalkan kawasan Teluk Belanga di Singapura sebagai milik Kesultanan Johor.
  - Berkunjung ke England untuk bertemu dengan Ratu Victoria.
  - Dikurniakan gelaran Maharaja Johor pada tahun 1868.
  - Berjaya meredakan tekanan Gabenor Negeri-negeri Selat.